

Overweging 20ste zondag door het jaar 17 augustus 2025

Zusters en broeders,

Vandaag hebben we, zoals wel vaker, in de lezingen weer eens te maken met van die ongemakkelijke Bijbelteksten. In de eerste lezing wordt de profeet Jeremia bestraft als hij het goede voorheeft en soldaten en bewoners oproept Jeruzalem te verlaten dat met verwoesting bedreigd wordt. Wie niet uit de stad weggaat, zal zeker verloren gaan, zo roept hij. Hij zou zijn eigen volk ontmoedigen in haar strijd de stad te behouden, zo menen de edelen. De stad verlaten? Hij lijkt wel gek! en ze laten hem in een droge waterput gooien. Een kennelijk gangbare bestraffing in die tijd, denk maar aan dat andere, veel bekendere verhaal uit het Oude Testament van Joseph in Dothan. Over Jacobs op één na jongste, en duidelijk zijn favoriete zoon Jozef, die door zijn jaloerse broers in de woestijn in een put wordt achtergelaten. Zowel Jeremia als Jozef worden door hun omgeving gezien als een bedreiging, en die bedreiging ligt in het feit dat zij iets anders voor ogen hebben dan wat men gewoon en gewend is. Ze denken, zo zou je kunnen zeggen, tegen de wind in.

‘In de put zitten’ is tot op heden een gangbare uitdrukking, ook al halen we ons drink- en waswater niet meer uit putten. Het betekent dat je het even niet weet, dat je geen oplossing ziet voor de vragen en problemen die op je afkomen. Mensen herkennen in zichzelf de situatie van Jeremia en Jozef: in de put zitten.... Terneergeslagen zijn. Je *down* voelen. Maar er is hoop voor wie op God vertrouwt. Voor Jeremia en Jozef loopt het uiteindelijk goed af. Beiden worden gered uit hun put en ervaren zo de bescherming van de Allerhoogste.

Jezus kennen we ook als iemand die tegen de wind in dacht, al werd hij daarvoor niet in een droge put gegooid, maar gekruisigd. Maar in het evangelie van vandaag verrast hij ons toch lichtelijk onaangenaam door daar fors tegen Zijn eigen van Hem bekende en vertrouwde stroom in te roeien. Dat hij geen

vrede is komen brengen, roept onze Vredesvorst hier, maar verdeeldheid! Gevolgd door nog een hele mond vol opruiende taal over wie allemaal tegenover elkaar zullen komen te staan. Wat krijgen we nou? Is dat nog wel een Blijde Boodschap?

Waar het Hem hier om gaat heeft hij denk ik al eerder in dezelfde evangelietekst aangegeven: 'Vuur ben ik op aarde komen brengen', zegt Jezus vandaag tot zijn volgelingen. En met die woorden vervult hij wat Johannes de Doper al had voorspeld. Die zei: 'Ik doop met water, maar Hij die na mij komt, is sterker dan ik. Ik ben niet waardig Hem zijn schoenen na te dragen; die zal u dopen met de heilige Geest en met vuur. (Matt. 3:11). Vuur is een heiligende kracht. Vuur is bevlogenheid, vuur is licht, vuur is ook reinigend, zuiverend: het vernietigt wat scheefgroeit en maakt plaats voor vernieuwing. Vuur is daarmee een beeld voor Gods Geest: de Geest die vuur en liefde is. De vrede die Jezus predikt is geen softe of makkelijke vrede. Het is vrede die soms bevochten moet worden, desnoods te vuur en te zwaard. Echte, duurzame vrede komt zelden zonder conflicten en strijd tot stand, dat weten we maar al te goed. Zelfs 80 jaar vrede is geen garantie dat de mensheid wat dat betreft veranderd is. Een strenge boodschap voor de actualiteit: met vreedzaam wegstijgen negeren we het menselijk tekort. De levensweg van ieder van ons is, met behoud van alle veelvormigheid, een weg van groeien in waarheid, een groeien in betrouwbaarheid, een groeien in geloven, hopen en liefhebben. Dat kost onvermijdelijk groeipijn. Maar van belang is en blijft altijd een open en openhartig proces van zoeken en tasten, ook samen met anderen. Tot slot citeer ik graag twee strofen van 'Uit uw hemel zonder grenzen' van Huub Oosterhuis, dat over het in het evangelie van vandaag bedoelde vuur gaat:

*Als een vuur zijt gij verschenen,
als een ster gaat gij ons voor,
in den vreemde wijst uw spoor,
in de dood zijt gij verdwenen.*

Als een woord zijt gij gegeven,

*Als een nacht van hoop en vrees,
Als een pijn die ons geneest,
Als een nieuw begin van leven.*

Amen